

བཀའ་སྒྲུབ། བཀའ་བསྒྲུབ། བཀའ་བསྒྲུབ། འ. *hon.*
to say; to speak • *āha*; (*ud-ā-√hr*): {*GST*}
udāharat; *udājahāra*; (*√bhāṣ*): {*NPG*}
bhāṣitaṃ vacaḥ; {*C*} *bhaṇati*; (*ā-√mantr*):
{*CDS*} *āmantrayate* འ བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུབ་ནས། ... The Bhagavān,
having spoken these words, ... {*HS*} • བྱང་ཆུབ་
སྤྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། མཛད་ལྷོ་ལས་ནི་བཀའ་
མ་སྒྲུབ། The subjects concerning bodhisattva
deeds were not mentioned in the [Śrāvaka Ve-
hicle] sūtras. {*NPG*} • དེའི་ཆོ་རྒྱུས་སུ་བཅད་པ་
འདི་དག་བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། At that time, [the Bud-
dha] spoke these verses. • དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་
འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་བྱས་པ་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་པ། Then, the
Bhagavān spoke to the bodhisattva-mahāsattva
Maitreya. {*CDS*} • བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་
སྒྲུབ་པ། ... The Bhagavān spoke: ... {*DVS*}

བཀའ་ལུང་སྒྲུབ། བཀའ་ལུང་བསྒྲུབ། བཀའ་ལུང་
བསྒྲུབ། འ. to declare • རྒྱལ་པོས་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དེད་
དཔོན་གསལ་པར་བྱ་བ་སངས་ལས་དཔའ་བྱ་དགོས་
ཞེས་བཀའ་ལུང་སྒྲུབ་པ། The king declared,
“The condemned, the chief of the bandits,
must be killed.” {*A4C-C*}

རབ་ཏུ་བཀའ་སྒྲུབ། རབ་ཏུ་བཀའ་བསྒྲུབ། རབ་
ཏུ་བཀའ་བསྒྲུབ། འ. *hon.* to declare; to proclaim
• (*ud-√ghuṣ*): {*PU*} *udghoṣayati* འ རབ་ཆོག་
མཆོད་པ་ཡིད་འོང་བ། འཁོར་ལ་རབ་ཏུ་བཀའ་
སྒྲུབ་པ། “The supreme commitment is pleas-
ing,” [thus the Transcendent Victor] declared
to the entourage. • དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་རྗེ་འཇིག་
འདོད་ཆགས་ཐར་པ་རབ་བསྐབ་པ། གསང་བ་
དག་པ་དམིགས་མེད་པས། འདྲིལ་འཁོར་རབ་
ཏུ་བཀའ་སྒྲུབ་ཏོ། Then, Vajradhara, the king,
he who accomplishes liberation by means of
desire, he who is secret and pure, and without
support, proclaims the maṇḍala. {*GST*}

རབ་ཏུ་སྒྲུབ། རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། རབ་ཏུ་བསྒྲུབ། འ. to
bestow • {*PU*} *pradānāt*

བརྩེ། II བརྩེ། བརྩེ།

1. to love; to cherish
2. to feel mercy; to feel pity
3. to clash against; to hurt

བརྩོན། VI བརྩོན། བརྩོན། བརྩོན།

to make effort; to strive • དལ་འབྱོར་དོན་
ཡོད་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན། [One] strives to make lei-
sure and fortune meaningful. {*3PAP*} • ད་ལུང་
ཆོས་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་... དྲག་སྤྲུགས་དང་ཇས་
བྱུན་དང་རུས་མཐུ་ལ་སྤྲུགས་པའི་ལས་ལ་བརྩོན།
Some Dharma practitioners today strive in the
ritual activities of fierce mantras, magical sub-
stances, and powerful curses. {*MCC*}

AUX.:

བརྩོན་(པར་)བྱ། འ. *opt.* to make effort • {*JPS*}
abhiyogaḥ karaṇīyaḥ འ རྒྱལ་རབ་འདོད་པས་
ཐོས་པ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། One who desires
wisdom should make effort at listening [to the
teachings]. {*JPS*} • མ་ཉམ་པར་གཞག་ལ་བརྩོན་
བྱ། [You] should make effort at [achieving]
meditative stabilization (*samādhāna*).

COLLOC.:

གཅིག་ཏུ་བརྩོན། གཅིག་ཏུ་བརྩོན། གཅིག་ཏུ་
བརྩོན། འ. to make effort single-pointedly • འགྲོ་
བའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་བརྩོན་མཛད། [He] makes
effort single-pointedly for the welfare of trans-
migrators. {*Tok*}

རྗེས་སུ་བརྩོན། རྗེས་སུ་བརྩོན། རྗེས་སུ་བརྩོན། འ.
to be engaged (in) • {*DVS*} *anuyuktā* འ དག་
སྤོང་རྣམས་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྟོད་ལ་མི་
ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྗེས་སུ་བརྩོན་པས་...
Those monks, because of being engaged in
yoga without sleeping in either the earlier or
later parts of the night, ... {*DVS*}

ཤིན་ཏུ་བརྩོན། ཤིན་ཏུ་བརྩོན། ཤིན་ཏུ་བརྩོན། འ.
to make excessive effort • {*CDS*} *atyartham*
abhiyogaḥ འ གཉེན་པོ་ཀྱན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི། མི་དག་
བའི་ལས་བྱས་ནས་ཀྱང་དག་བའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་